UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Decretum Gratiani

Gratianus <de Clusio>

Parisijs, 1542

Lj. de curialib[us] siue officiarijs rationib[us] obligat[ionibus], iudicib[us] [et] aduocatis ordinandis vel no[n].

urn:nbn:de:hbz:466:1-62466

Visual Library

religione vel clericatu, xxvj.qõne viti. non obſeruetis. Joannes.

H J qui. ¶ Caſus. Quidam clerici relicto clericali habitu ad ſeculum redierunt: quare queſitũ fuit in concilio Arelatenſi an debeant admitti ad cõmunionem corporis chriſti? Et reſpõdet q̃ nõ, niſi reſipiſcãt, nec etiam ad clericatus officium admittãtur. Poſt penitentiam vero habitum ſecularẽ nõ aſſumant. quod ſi fecerint, excommunicentur.

a ¶ Ad ſecularẽ. Quod fieri non licet: quia qui ſemel habuit tonſurã clericalem, ſemp̃ vtetur ea: vt. xxxij. diſtinct. ſi qui clerici. xx. q. iij. eos. Joan. Hoc tene pro certo q̃ in minoribus ordinibus cõſtitutus poteſt ↄtrahere, et ad ſeculũ redire: nec tunc debet ferre tonſurã: nec apoſtata iudicatur: vt ex̃ de cleri. coniug. Joannes. Si autem retinendo eccleſiã dimitteret tonſuram et habitum, vel religioſus religionem † ſuam apoſtata iudicatur: vt ex̃ de apoſta. ca. j. ꝛ vlti.

b ¶ Secularem. Quicquid interim acquiſierint, cedet monaſterio. xviij. qõ. ij. abbates. et. C. de epiſco. ꝛ cleri. l. vlti. §. hoc etiam.

c ¶ Ab eccleſia. vt. ſ. e. diſt. ſi quis poſt remiſſionem.

H J qui poſt ſanctã religionis ꝓfeſſionẽ apoſtatant: et ad ſecularẽ[a] redeũt conuerſationẽ: ꝛ poſtmodum penitentiũ remedia nõ requirunt: ſine pnĩa cõionem penitus nõ accipiant: quos etiã iubemus ad clericatus officium non admitti: ꝛ quicũq̃ ille ſit, poſt pniam habitũ ſecularẽ[b] accipere nõ preſumat: quod ſi preſumpſerit, ab eccl'ia[c] alienus habeat. ¶ Diſtinctio. lj.

E Cce q̃ criminoſi, vel non vere penitentes vel publicam penitentiam agẽtes a ſacris prohibentur ordinibus. Adiecit quoq̃[d] ſancta mater eccleſia vt curiales, aut poſt baptiſma militantes, aut in foro decertantes, a ſacris prohibeantur ordinibus.

U nde ait Jnnocentius papa. ¶ Poſt baptiſmum militantes, vel in foro decertantes, a ſacris prohibentur ordinibus.

A Liquantos ex his qui poſt[e] acceptam baptiſmi gratiam in forenſi exercitatione[f] verſati ſunt, et obtinendi pertinaciam ſuſceperunt: accitos ad ſacerdotium[g] eſſe comperimus: de quorum numero aliqui prohibentur ad ſacerdotium aſſumi. ali-

E Cce. ¶ Caſus. Supra oſtenſum eſt q̃ criminoſi et ſolenniter penitentes promoueri non poſſunt. Jn hac vero. lj. diſt. oſtendit Gra. q̃ curiales ꝛ armata militia vtentes ꝛ aduocati promoueri non poſſunt.

d ¶ Adiecit quoq̃. Triplex aſſignatur ratio quare officiati ſiue curiales non promouẽtur. Una eſt ratio, quia frequenter contrahunt irregularitatem ex officio ſuo: vt. j. c. j. ꝛ. ij. Secunda quia multum moleſtatur eccleſia cum tales repetuntur: vt. j. ca. ij. ꝛ. iij. Tertia ratio, quia preſumitur contra eos q̃ non cauſa religionis ordinentur, ſed vt fugiant ratiocinia. liij. diſt. legem. ‡ Quidam addunt duas alias rationes: ſcꝫ q̃ eccleſia triſtatur de eis cum repetuntur, de quibus gaudere deberet. Jtem propter voluptates quas forte habuerunt in ſuis officijs: vt. j. ea. preterea. Dicuntur autẽ large curiales omnes qui aliquo modo ſunt obligati curie: ſiue milites: ſiue aduocati forenſes: ſiue iudices: ſiue officiati: ſiue hiſtriones: ‡ ſed iſti prohibentur a promotione vt ſequitur. Nullus ergo officialis ꝓmouetur niſi prius ſit abſolutus a curia. poſtea ſic: dum tamen ſeua non exercuerit, nec effuderit ſanguinem humanum, nec turpia ꝛ inhoneſta facta fecerit, vt hiſtriones. De iudicibus autẽ et aduocatis eſt dicendum q̃ ſi tantum interfuerunt ciuilibus cauſis, non repelluntur: vt. lxj. diſtinct. oſius. et hoc eſt verum ſi poſt baptiſma huiuſmodi officiũ exercuerunt. ſecus ſi ante: vt. j. ea. ca. ſi quis. Baz. tamen dicit q̃ ſi ante baptiſmum aliquis ex officio occidit hominem, talis poſt baptiſmum non poteſt promoueri: quia baptiſmus tantum crimina tollit: vt. xxvj. diſtin. deinde. et ca. vna. Bar. dicit q̃ poteſt quia non debet eſſe melioris conditionis peccans, q̃̃ non peccans. ad hoc facit. ff. quod vi aut clam. ſeruius.

A Liquantos. ¶ Ca. Quatuor genera hominum notantur in hoc capitulo: ſcꝫ aduocati, milites, curiales id eſt officiales, ꝛ hiſtriões: q̃ poſtq̃̃ exercuerũt officia ſua, ſũt in ſacerdotes ordinati ab epiſcopis hiſpanie. Quidã etiã ex eis qui hiſtriones fuerant, facti ſunt epiſcopi. Scribit ergo Jnnocẽtius papa cuidam archiepiſcopo: et dicit q̃ tales non debuerũt promoueri. ſed ꝓpter ſcandalũ quod inde fieret in prouincijs hiſpanorum, patienter tolerat eos. Uruntamen prohibet ne decetero tale fiat: et ſi contra factum fuerit, ordinati cum ſuis ordinatoribus deponentur.

e ¶ Qui poſt. Hoc ideo dicit quia quecunq̃ peccata quis fecerit ante baptiſmum, non imputantur ei poſtea: vt. j. ea. ſi quis poſt: et. ſ. diſt. proxi. ſi quis viduam. et ca. placuit. et. xxvj. diſt. vnius.

f ¶ Exercitatione. vt aduocati.

g ¶ Ad ſacerdotium. Quicunq̃ fuit accuſator vel aduocatus, aut iudex, aut teſtis, vel etiam notarius in cauſa ſanguinis, non poteſt promoueri: vt. ſ. diſtinct. proxi. ſi quis viduam. nam cõſtat q̃ † clericus non poteſt eſſe accuſator in cauſa ſanguinis: vt. ij. q. vij. ſicut. et cap. ſacerdotes. ‡ nec iudex. xxiij. queſtio. vlti. his a quib᷒. nec teſtis. xj. qõne. j. teſtimonium. nec notarius. xxiij. qõne iiij. illud. et in extrauag. ne cleri. vel mo. ſentẽtiam. Baz. tamen intelligit hoc de aduocato accuſatoris. nam cuilibet licitum eſt defendere reum. xxiij. qõne. v. reos. et. C. de epiſc. audi. addictos. Et ſi obijciatur ei: nonne ſi accuſator deficit, punietur pena talionis? et ſic videtur hoc imponendum aduocato qui obtinendi pertinaciam ſuſcepit? Sed ipſe reſpondet quia ad hoc non egit aduocatus vt accuſator puniretur, ſed vt reus abſolueretur. ‡ Jtem quia alio iudicio agendum eſt de calumnia accuſatoris: et dicit clericum appellare poſſe pro conuicto in cauſa ſanguinis: quia ibi quilibet auditur appellans: vt. ff. de appella. non tantum. et ſic cauſam appellationis poteſt exercere. Prior opinio eſt magis tuta: vt nec pro accuſatore nec pro reo poſſit clericus aduocare. † nec obſt. xxiij. queſtio. v. reos. quia ibi non dicitur q̃ aliquis poſſit patrocinari pro damnatis, ſed poſſumus intercedere pro eis. licet enim aduocatus rei non intendat ad hoc q̃ accuſator puniatur: tamen per quandam conſequentiam tendit ad hoc: vt. xv. queſtio. j. merito. et argum. j. qõne. iij. ſi quis obiecerit. ad idem argumen. op.

† Sub. dimittat. qđ itellige vt dixi ſ. §. pxi. Ar.

‡ Adde q̃ obligat᷒ ad rõcinia nullatenus põt ꝓmoueri. no. in l. officiales. C. đ epiſc. et cleri.

‡ Sub. ſiue q̃d cũq̃ officiũ habentes hõeſtũ vl' inhoneſtũ. Qñq̃ ꝯo ſtricte dñr curiales q̃ honeſta curie officia ꝓcurant vt decuriones. Qñq̃ ſtricti᷒ dñr curiales illi q̃ erãt officiales i cã ſãguis a cruore dicti ſm L.

ſupra diſtin.proxi.clericum.
a ¶ Ex militia. Id eſt militibus.
b ¶ Ex curialibus. Id eſt officiatis.
c ¶ Voluptates. Id eſt ludibria, quibus voluptatib⁹ excitabantur homines.
d ¶ Et editiones. que narrabantur voluptatis cauſa ſcz ea q̄ edita erant ab hominibus: ſcz turpes fabulas vł cantus.
e ¶ Diſcutiẽda.i. corrigenda.
f ¶ Remittẽda. Arg. ratione ſcandali aliquid tolerari. ſic ſupra diſ. iiij. denicꝫ. xxviij. diſti. de ſyracuſane. et notaui. xliiij. diſtin. comeſſationes.† Item argu. ꝙ aliquid ꝓhibetur fieri: factum tamẽ toleratur. ‡ vij. q. j. eṗs in dioceſi. §. di ſtinctio.proxi. quicumqꝫ. Joan.

Scãda lirõne aliq̃ toleranſ.

† Cõc. per.in.l. ſi olei. ff. d do. et.in.l. equiſi: mũ.ff.d vſufru. ‡ ad h⁹ ſtv.di. de inde io.h.

D Eſignata. ¶ Caſus. Querebaẗ vtrum illi qui ſeua exercuerunt iudicibus obtẽperando, poſſint ꝓmoueri? Et reſpõdet Inno. Si hoc fecerũt poſtq̃ fideles ſunt facti, ꝓmoueri non poſſunt. Idez dicit de curialibus: quorũ quidaz etſi de iure ꝓmoueri poſſint, tñ q: ecclesie tribulationem ſuſtinent cum a curia repetũtur, promoueri non debent.
g ¶ Fidelis.id eſt poſt baptiſmum.

quantos ex militia[a]: qui cum poteſtatibus obedierunt, ſeua neceſſario precepta ſunt executi: aliquantos ex curialibus[b]: qui dum parerent poteſtatibus, que ſunt ſibi imperata fecerunt: aliquantos qui voluptates[c] et editiones[d] populis celebrauerũt, ad honorem ſummi ſacerdotij perueniſſe. quorꝫ omnium neminem ad ſocietatem quidem ordinis clericorum oportuerat peruenire. que ſi ſingula diſcutienda[e] mandarem⁹, nõ modicos motus aut ſcandala hiſpanienſibus prouincijs quibus mederi cupimus, de ſtudio emendationis induceremus. Idcirco remittenda[f] potius hec putamus. Sed ne deinceps ſimilia committantur dilectionis veſtre maturitas prouidere debebit, vt tante vſurpationi nunc finis neceſſarius imponatur: eo videlicet conſtituto, vt quicunqꝫ tales ordinati fuerint, cum ordinatoribus ſuis deponantur.

Item Felici epiſcopo Wiceriano.

¶ De qb⁹ laicis aliqui ad clericatũ non poſſunt peruenire.

D Eſignata ſunt genera laicorum de quibus ad clericatũ aliqui venire non poſſunt: id eſt ſi quis fidelis[g] adminiſtrauerit[h]. De curialibus autez manifeſta eſt ratio: quoniã etſi inueniantur huiuſmodi viri qui debeant[i] clerici fieri, tamen quoniã ſepius a curia repetuntur, cauẽdum eſt ab his ꝓpter tribulationẽ que ſepe[k] de his eccleſie prouenit.

Idem.

¶ Non admittantur curiales ad clericale officium.

P Reterea frequẽter quidam ex fratribus noſtris curiales, vel quibuſlibet publicis functionibus[l] occupatos, clericos facere contendunt: pro quibus poſtea maior eſt triſtitia, tunc cum iam de reuocandis eis aliquid ab imperatore precipitur, q̃ꝫ gratia naſcatur de accito.
¶ Conſtat enim eos in ipſis muneribus[m].i. miniſterijs et officijs etiam voluptates exhibere: quas a diabolo inuentas eſſe non dubium eſt: ⁊ ludorꝫ ⁊ mimorꝫ apparatibus, aut preeſſe, aut forſitan intereſſe. Sit certe in exemplum ſolicitudo et triſtitia fratrum, quam ſepe pertulimus imperatore preſente, cum pro his ſepius rogaremus: quam ipſe nobiſ‑

† Ad idem. ff. ad ſyl. ſi q̃s in graui. ⁊ ita qđ nocet ꝓ ualet. vt ibi ꝑt dici. qđ valꝫ ꝓualet ff. de ſe‑na. emã cipatꝫ §. vlti. fm L.

h ¶ Adminiſtrauerit. curie in ſeuis actibus.
i ¶ Qui debeant. ex merito vite. Et eſt arg. hic ꝙ ſi aliquid eſt pro me, ⁊ aliud contra me, magis nocet mihi qđ eſt contra me, q̃ꝫ proſit id qđ eſt ꝓ me. ſic. lvj. diſt. iſmael et. ff. qui. ad li. ꝓcla. nõ lꝫ. l. vlti. ‡ ⁊ ex̄ de offi. delega. ſup queſtionum. §. ſi vero. in fi. Arg. contra. ff. de iure fiſci. non intelligitur. §. j. ⁊ extra de ſentẽ. ⁊ re iudica. cauſaꝫ. in fi. Solu. primum regulare propter promptitudinem ad malum. xij. queſtio. j. omnes. alia caſualia propter reſtrictionem doli mali. extra de do. ⁊ contu. finem. ⁊ quia non eſt delegatus a principe.
k ¶ Sepe. Arg. aliquid ſtatui propter cautelam futurorum: vt. xxviij. diſtinc. de ſyracuſane. liiij. diſt. generalis. xxiij. diſtin. in nomine.

P Reterea. ¶ Caſus. Quidam volebãt ꝓmouere curiales. conſultus fuit papa ſuꝑ hoc a quodã archiepiſcopo, ſcilicet an poſſent promoueri? Et reſpon. ꝙ nõ propter tres rationes. Prima eſt: quia maiorem triſtitiam habet eccleſia de eis reuocandis, q̃ꝫ habuit gaudium de aduentu eorum. Nam imperator preſens quãdoqꝫ inſtitit ſupradicto archiepiſcopo preſente vt tales in minoribus non ſolum ordinibus ordinati, ſed etiam ad ſacerdotium promoti reducerentur. Secũda ratio eſt, quia tales in ſuis officijs voluptates turpes exercuerẽt. Tertia ratio eſt, q: prefuerunt vel interfuerunt apparatibus ⁊ ludis mimorum.
l ¶ Functionib⁹ id eſt officijs. et intelligiẗ de his qui alicui officio obligati ſunt: vt tutores et curatores vł ꝓcuratores, qui finito officio ſuo licite promouentur: vt extra de obliga. ad ratiocinia. capitu. vnico. Nam qui ex adminiſtratione aliqua eſt obligat⁹ reipublice, non põt ꝓuehi ad honores: vt. ff. de tus ad mune. et hono. reſcripto. §. debito res. ſecus ſi obligatus eſt pro aliquo debito: vt ibi dicit, et. C. de epiſ. et cleri. quiſquis emerſis. Sed quid ſi aliquis eſt obligatus ad ſcribendum aliquid, forte iuramento: numquid talis põt conuerti in monaſterium? Dicit Hug. ꝙ ſic: nec fit iniuria illi cui ſeruire tenetur: quia inſtinctu ſpiritusſancti fit, ſic. xiiij. queſtione. v. dixit. argu. pro eo ex̄ de voto. ſcripture. ⁊ extra de cõuer. coniugatorum. ex publico. et capi. f. vlti. ⁊. xxxiij. queſtione. ij. cap. admonere. xix. queſtione. ij. due. ſicut ſoluitur ingratitudo religionis ingreſſu: vt. xix. q. iij. ca. j. Sꝫ econtra videtur ꝙ etiam mortuus debitor non poteſt ſepeliri inuito creditore niſi ſatiſfaciat ei: vt extra de appel. qua fronte. Satis videtur ꝙ poſſit intrare: et ꝙ monaſterium non in amplius tenetur, q̃ꝫ ad ipſum peruenerit: niſi poſtea ratione ſui ad pinguiorem fortunam perueniat per ſucceſſionem aliquam: vt. xix. queſtione. vlti. ſi qua.† Uel dic ꝙ in monaſterio exiſtens poteſt exequi tale officium, dum tamen non negligat diuinum obſequiũ: vt. xcj. diſtin. clericus.
m ¶ Muneribus.i. officijs munerum minorum.

Obliga aliquid facien dũ non ipedit ingredi monaſteriuꝫ.

† Sub. vel aliquos libros ſcripſit qđ tñ itelligo deductis expenſis eiuſdẽ. xvj. qõ. vj. de lapſis. ff. de ceſ. bo. is q̃ bonis. fm L.

a ¶ Inſtabat. tamen facti ſacerdotes non reſtituunt. liiij. diſt. ex antiquis.

Si quis poſt. ¶ Caſus. Aliquis ex precepto vel authoritate maioris poſt baptiſma cingulum militare accepit ad vexandum fideles, et necauit. Queſitum fuit in concilio Toletano an poſſit ꝓmoueri. Et reſpondet ꝙ de iure promoueri nō poteſt: et ſi nō peccauerit et diſpenſatiue ad miores ordies fuerit ꝓmot⁹: diacon⁹ tamen fieri non poteſt.

ordinatores cōtra hoc egerint, honoris ſui periculo ſubiacebunt.

g ¶ Qui in aliquo. Primo ponit vigintiſex impedimenta que impediunt promouendum epiſcopum. Secundo dicit ꝙ epiſcopus ad minus a tribus epiſcopis eſt cōſecrandus ibi vbi metropolitano placuerit. Metropolitanus autem eſt conſecrandus in ciuitate metropoli a ſuis ſuffraganeis.

cum poſitus cognouiſti: quib⁹ non ſolum inferiores clerici ex curialibus, verūetiam in ſacerdotio conſtituti, ingens moleſtia vt redderent inſtabat[a].

Item ex conci. Toleta. ij.

¶ Non promoueatur ad diaconatum qui poſt baptiſmum ad fidelem necādum accinct⁹ fuerit.

Si qs[b] poſt acceptū baptiſmū militauerit[c], et chlamydē ſumpſerit, ac cingulum[d] ad necandū fideles: etiā ſi grauia nō admiſerit: ſi ad clerum[e] admiſſus fuerit[f], diaconi non accipiat dignitatem.

Itē ex conci. Toleta. iiij.

¶ A quibus debet eſſe immunis q̄ in epiſcopū ordinat.

Qui in aliq̄[g] crimine detenti ſunt: qui infamie[h] notā aſperſi ſunt: qui ſcelera aliqua per publicam penitentiā ſe admiſiſſe cōfeſſi ſunt: qui in hereſim lapſi ſunt, vel qui in hereſi baptizati ſunt, aut rebaptizati eſſe noſcūtur: qui ſemetipſos abſciderunt, aut qui naturali defectu mēbrorū minus habere noſcunt: q̄ ſecūde vxoris ꝯiunctionē ſortiti ſunt, aut numeroſa cōiugia frequētauerunt: qui viduā vel a marito relictam duxerūt, aut corruptarū mariti fuerūt: qui cōcubinas[i] aut fornicarias habuerunt: qui ſeruili conditioni obnoxij ſunt: qui ignoti ſunt: qui neophyti vel laici[k]: q̄ ſeculari militie dediti ſunt: q̄ curie nexib⁹ obligati ſunt: q̄ inſcij literarū: qui nōdū ad. xxx. annos peruenerunt: qui per gradus eccleſiaſticos non aſcenderūt: qui ambitu honorem querūt: qui honorem muneribus obtinere moliunt: qui a deceſſoribus[l] in ſacerdotium eligūtur.

¶ Sʒ nec ille deinceps ſacerdos erit quem nec clerus nec populus proprie ciuitatis elegit: vel authoritas metropolitani, vel cōprouincialiū ſacerdotum aſſenſus nō exquiſiuit. Quicunqʒ igitur deinceps ad ordinem ſacerdotij poſtulat⁹, et in his que predicta ſunt exquiſit⁹, in nullo horum deprehenſus fuerit, et examinatus ꝓbabili vita ꝛ doctrina extiterit: tunc ſm ſynodalia vel decretalia cōſtituta, cum omniū clericorum vel ciuium voluntate ab vniuerſis cōprouincialib⁹ epiſcopis, aut certe a trib⁹ in ſacerdotem die dñico[m] conſecrabitur, conuenientibus ceteris q̄ abſentes ſunt ſuis literis, et magis authoritate vel preſentia eius qui vere metropolitanus epiſcopus eſt con-

b ¶ Si quis. Pone caſum. ſ. de peni. diſtinct. j. ſi quis cum telo. Alij ponunt caſum de officiali.

c ¶ Militauerit. milites (vt videt) nō poſſunt promoueri ſine licentia pape. xix. queſt. iij. monaſterijs. ſʒ intelligo illud de his q̄ irregularitatem contraxerūt. † vnde non concedo ꝙ hoc ſolū impediat promotionem, ꝙ gladiū aſſumpſit ꝛ militiam, niſi ſeua facta exercuit: vt ſ. liij. diſtinct. legē. ſi vero ſepe interſit bellis, et per eū non ſtat quin occidat aliquem: licet non occidat, tamē propter ambiguum duplicitatis nō admitterem talem ad clerum. argu. xxiiij. queſtio. v. excommunicatorum.

Milites an ꝓmoueri poſſint.

† Et in hoc ca. ſ. loq̄t hoc ca. ſi q̄s. vt no. ſ. xx. q. iij. ꝓ ſens. in gl. arg. ꝙ ꝛc.

d ¶ Ac cingulū. id eſt characterem militarem: vt. ſ. q. j. quod quidam. in fine.

e ¶ Si ad clerum. i. ſubdiaconatum.

f ¶ Admiſſus fuerit. ex diſpenſatione.

Qui in aliquo. ¶ Caſus. Hoc capitu. diuiditur in duas partes. In prima parte aſſignantur. xxvj. impedimenta que repellunt ab epiſcopatu, vel archiepiſcopatu, vel etiā ab alia dignitate. In ſecūda parte que incipit ibi. Sed nec ille: dicitur ꝙ epiſcopus debet eligi a clero ꝛ a populo ciuitatꝭ authoritate metropolitani: qui poſtea legitime examinatus ab omnibus epiſcopis de ꝓuincia, vel a tribus de conſenſu aliorum, die dominica conſecretur authoritate metropolitani, ꝛ vbi ipſe elegerit. Metropolitanus vero in ciuitate metropolitana ab epiſcopis ſue prouincie conſecrabitur. Et ſi ordinati vel

h ¶ Infamie. etiam de facto: vt. ſ. xi. q. ſtio. vij. c. ipſi apoſtoli.

i ¶ Qui concubinas. Ex hoc videtur ꝙ epiſcopus ipſo facto non diſpenſet. † ſi enim ipſo facto diſpenſaret, quare hic puniretur promouēs concubinarium, cū tamē cum ipſo poſſit diſpenſare ipſo facto vt extra de tu. iudi. at ſi clerici. et facit ad hoc. lxxxj. diſtinctione. ſi qui. ꝛ extra de ſchiſma. fraternitatis. ꝛ extra de preben. referente. Item ſecundum hoc epiſcop⁹ ſemper diceret ſe diſpenſaſſe, vt ſic non puniretur. Qꝛ autem ipſo facto diſpenſet, probatur extra de fil. pſby. veniens. et. xx viij. diſtinctio. diaconi. et extra q̄ ma. ac. non poſ. per tuas. liiij. diſtinctione. ſi ſeruus. et extra de reſtitu. ſpo. literas. ꝟ. opinioni. vbi habes ꝙ eccleſia mandando vel diſſimulando diſpenſat. Et hoc credo ꝙ circa notum ſolo facto diſpenſat, ſed non circa ignotum: quia noti examinatione non egent. vt. xlvij. diſtinctio. de petro. Conſulo tamen ꝙ teſtes vel literas habeant ſuper diſpenſatione facta ſibi. Uel dic ꝙ hic redarguuntur illi qui ex contemptu ordinant aliquos non examinando eos: vt. lxxxj. diſtinctione dictum, et ca. quicunqʒ. et tantum indiſcreta diſpenſatio redarguitur hic et in omnibus ſimilibus. extra de preben. de multa.

k ¶ Laici. Non enim repente de laico fiet epiſcopus. lxj. diſtin. ca. j. ꝛ. ij.

l ¶ Quia deceſſoribus. niſi in hoc papa diſpenſauerit: vt. vij. q. j. petiſti.

m ¶ Dñico. hora tertia. lxxv. diſt. ꝙ die.

Metropolitanus in ꝓpria ciuitate eſt cōſecrandus.

Archieps a q̄bus eſt cōſecrādus.

Sacerdos q̄ nō efficit ſine aliqs ordinis.

a ¶ Metropoli. In propria ciuitate conſecrandus eſt metropolitanus: vt hic, ꝛ.lxiij.diſt.metropolitano.
b ¶ Conuenientibus. Hic habes ꝙ metropolitanus cõſecrandus eſt a ſuffraganeis: vt.lxvj.diſtin.cap.j. extra de temp.ordi.ſi archiepiſcopus.et in auf.de eccle. ti.§.j. col.ix. Argu. contra.xxiiij.q.j. pudenda, vbi dicitur ꝙ a papa ſit conſecrandꝰ. ſed primũ eſt de iure: papa tamẽ iam preſcripſit cõtra ius illò.

Metropolitanus in ppria ciuitate eſt cõſecrandus. Archiepſ a ꝗbus eſt cõſecrãdus.

poſitum ſit fundamentum, nihil poteſt ſuperedificari: vt.j.queſt.j.cum paulus. Et eſt argu, ꝙ prepoſteratio facti non vitiat factum. Argu.contra.vij. queſt.j.nihil. xxiij.diſt.quorundam.de conſe.diſt.iiij.omnis. Jo. Sol. dicas ꝙ laicus recipit ordinem ſacerdotij, et etiam epiſcopatus: † quia character imprimitur ſi cõferatur in forma eccleſie ab eo qui poteſtatem habet: vt extra de cleri.per ſal.pmo. c.j. et hoc dum modo ſit baptizatus: nec decre.illa ex literis, in aliquo contradicit. B.

ſtitutus. Epſ autẽ cõprouincialis ibi ꝯſecrãdꝰ eſt vbi metropolitanꝰ elegerit. Metropolitanus autẽ nõ niſi in ciuitate metropoli a a cõprouincialibꝰ ibidẽ ꝯueniẽtibꝰ b. ¶ Si qs autẽ deinceps ꝯtra pdicta vetita canonũ ad ſacerdotij gradũ indignus aſpirare ꝯtẽderit: cũ ordinatoribꝰ ſuis adepti honoris periculo ſubiacebit.

¶ Diſtinctio.lij.

Qui vero pretermiſſis aliquibꝰ gradibus nõ ſuperbia ſed negligẽtia ad maiorẽ aſcenderit gradum: tãdiu a maioribꝰ abſtineat, quouſq; cõgruo tẽpore pretermiſſos accipiat.

Unde Alexan.ij.ſcribit Grimaldo Conſtantienſi epõ.

¶ De eo q ſubdiaconatꝰ ordine poſtpoſito diaconꝰ et preſbyter eſt ordinatus.

Solicitudo dilectionis tue ſtuduit conſulere vtrũ portator iſtarũ literarum diaconatꝰ ꝛ preſbyteratꝰ officiũ idoneꝰ ſit peragere, necne, cum ad id prepoſtero curſu ſubdiaconatus c ordine poſtpoſito negligentia potiꝰ ꝙ̃ ſuperbia cognoſcatur aſcẽdiſſe. vnde nos conſulendo charitati tue mandamus vt ab officio ſacerdotali eum phibeas donec proximo quatuor temporum ieiunio ſubdiaconatꝰ miniſterium ſibi rite imponas: et ſic deinceps ad maiora officia eum redire concedas.

¶ Diſtinctio.liij.

Curialesꝰ aũt (vt ſupra ſcriptũ eſt) ideo ordinari phibẽtur, qꝛ frequenter dum ab eccleſia repetuntur, plurima incõmoda eccleſia ꝯſequiẽ: vel qꝛ ijdẽ curiales non voto religionis, ſed vt officioꝝ ſuoꝝ ratiocinia fugiãt, ad eccleſiã ſe trãſferũt.

Unde Grego.pa.ſcribit lib. viij.regiſtri oĩbus epĩs de lege Mauricij auguſti.

¶ Quare ſit conſtitutũ ne curiales ordinentur.

Legẽ quã e pijſſimꝰ imperator dedit (ne fortaſſe hi q militie vel ratiõibꝰ ſunt publicis obligati, duꝫ cauſarũ ſuarũ periculũ fugiũt, ad eccleſiaſticũ habitum veniãt, vel in monaſterijs cõuertanẽ) veſtre ſtudui fraternitati tranſmittere, ob hãc maxime cauſam, ꝙ hi q ſeclĩ actiõibꝰ ĩplicati ſunt, in clero ecclĩe prepoſtere ſuſcipiẽdi nõ ſunt: ‡ qꝛ dũ in ecclĩaſtico habitu non diſſimiliter ꝙ̃ prius vixerãt, viuũt, nequaq; ſtudẽt ſeculũ fugere, ſꝫ mutare. ꝙ ſi etiã tales q̃ꝙ monaſterium petunt, ſuſcipiendi nullo modo ſunt, niſi prius a ratioci-

Qui vero. ¶ Caſꝰ. Supra in proximo capitulo dicit ꝙ qui per gradus eccleſiaſticos non aſcenderunt, non debent eſſe epiſcopi. cuius verbi occaſione ſupponit hic lij. diſtinct. in qua oſtenditur ꝙ ſi qs pretermiſſo ordine minori aſcenderit ad maiores non ſuperbia, ſed negligentia: abſtinere debet a maioribus donec pretermiſſum ordinẽ ſuſcipiat.

Solicitudo. ¶ Caſꝰ. Quidam clericus ordine ſubdiaconatus pretermiſſo negligẽtia potius ꝙ̃ cõtemptu, factus eſt diaconꝰ et preſbyter. quare queſiuit Conſtantieñ. epiſcopꝰ an poſſet in officio diaconi vel pſbyteri miniſtrare. Et reſpondet Alexand. Tandiu ceſſet ab officio ſacerdotali, donec in proximo quatuor temporum ieiunio recipiat ſubdiaconatum.

c ¶ Subdiaconatus. Uidetur ergo ꝙ aliquis promoueatur in ſacerdotem qui nullum habuit ordinem: vt laicus qui fit ſacerdos ſecundum Hug. ſed huic ob.xl.diſt. ſicut. † et extra de pref. non bapti. veniens. Sed contra extra de cle.per ſal.promo.ca.vnico. epiſcopus autẽ non poteſt eſſe niſi fuiſſet ſacerdos: ‡ vt extra de excef. prela.ex literis. in fin. de hoc dixi. xl.diſtinct. ſicut. Si vero non baptizatus promoueretur vel chriſmaretur, nullum reciperet ſacramentum: quia baptiſmus eſt ianua ſacramentorum: vt.xxxij.diſtinctio.§.verum. niſi enim

Sacerdos qs nõ efficiẽ ſine alijs ordinibꝰ.

† Ubi ꝫ rio ſtã duꝫ eſt ſꝫ hu. ‡ Idem ſentit Hug.et Lau.

Curiales aũt. ¶ Caſus. Aſſignatis.ſ.quatuor rationibus in lj. diſt.in ca.deſignata. ꝛ in cap.preterea. et in.c.j. quare curiales a promotione repelluntur, ſubiungit.liij.diſ. in qua aſſignat qn tam rationem: qꝛ ſcilicet nõ voto religionis fiunt eccleſiaſtici, ſed vt officiorum ſuoꝝ ratiocinia fugiant.

d ¶ Curiales. hic aſſignat tertiã cauſam quare curiales non promouentur. Jo.

Legem. ¶ Caſus. Hoc capi. diuiditur in duas partes. In prima parte oſtendit Grego. ꝙ qui militie vel qui rationibus ſunt publicis obligati: nec in clero, nec in monaſterio ſuſcipi debent quia vitã ſeculi nolũt fugere, ſed mutare. cum eodem modo viuant in eccleſia ſicut in ſeculo: et hoc probatur per legem mauricij imperatoris. ſꝫ ſi voluerint cauſa religionis intrare monaſteriũ, non recipiantur niſi prius a publicis ratiocinijs fuerint abſoluti. In ſecunda parte que incipit ibi, Si qui vero: dicitur ꝙ milites non ſunt proprie in monaſterijs ſuſcipiendi, niſi vita eorum ſubtiliter inueſtigetur: ꝛ per triennium in habitu laicali fuerint probati.

e ¶ Legem quam pijſſimus. Nota qualiter ex ſequenti facto et precedenti probatur medium: vt.xxviij.diſtin. quia. Nam ex bona vita precedente et ſequente preſu-

† Si intelligas ꝙ primo recipiat ſacerdotiũ ꝛ pꝰ epatuꝫ verũ dicit. alˀs falſũ ẽ: qꝛ nec i epatu ĩprimiẽ character ſm quoſdã. Sꝫ alij ꝯ ar. ex de renun. pꝰ trãſlationem §. vlti. vbi de hoc ex q ordi. ab epo q renũ. epi.c.j. Archi.

‡ Adde q no. ſ. di.lj.in ſũ.i gl. vnica.